

Crna Gora  
VLADA CRNE GORE  
Broj: 08-1373//  
Podgorica, 7. novembar 2014. godine

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	11. 11. 2014. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00 - 38 /14-115
VEZA:	
EPA:	548 xxv
SKRACENICA:	
PRILOG:	

## PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 6. novembra 2014. godine, razmotrila je Amandmane (9) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost (predlagači poslanici Milan Knežević, Vladislav Bojović i Predrag Bulatović), koje je dostavila Skupština Crne Gore.

Amandmani glase:

### AMANDMAN 1

“Član 2 stav 2 briše se.

Dosadašnji stav 3 i stav 4 postaju stavovi 2 i 3.”

**Vlada ne prihvata Amandman 1.**

### Obrazloženje

Nadležnost Agencije za nacionalnu bezbjednost propisana je članom 6 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost.

U stavu 3 navedenog člana propisano je da Agencija vrši bezbjednosne provjere, kao i druge poslove od interesa za nacionalnu bezbjednost, u skladu sa zakonom.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ANB, u članu 2 stav 2, predložena je dopuna navedene odredbe na način da Agencija vrši bezbjednosne provjere, kao i druge poslove od interesa za nacionalnu bezbjednost, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Dodavanjem riječi: “i drugim propisom” ne otvara se mogućnost zloupotreba, već se samo precizira da Agencija, osim svoje osnovne nadležnosti, obavlja i druge zadatke koji su propisani zakonima i podzakonskim aktima za sprovođenje pojedinih zakona. Primjera radi, Agencija daje mišljenje Ministarstvu unutrašnjih poslova o postojanju smetnji iz razloga nacionalne bezbjednosti za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom na osnovu Odluke o kriterijumima za utvrđivanje uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom. Ovom Odlukom („Službeni list CG“ br. 47/8, 80/8, 30/10 i 56/12) donešenom na osnovu Zakona o crnogorskom državljanstvu, u članu 6 stav 2 propisano je: „O postojanju smetnji iz stava 1 ovog člana (iz razloga bezbjednosti Crne Gore) Ministarstvo unutrašnjih poslova u postupku odlučivanja može pribaviti mišljenje organa nadležnog za

nacionalnu bezbjednost". Takođe, Agencija je dužna da vrši protivprislušni pregled prostorija, odnosno prostora u kojima se čuvaju, koriste i obrađuju tajni podaci (bezbjednosne zone I i II stepena) na osnovu Uredbe o bližim uslovima i načinu sprovođenja mjera zaštite tajnih podataka („Službeni list CG“, broj 72/08), donešene u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Agencija je dužna da u svom radu primjenjuje sve važeće propise (zakone i podzakonske akte) što korespondira sa odredbom člana 2 stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost i ne predstavlja proširivanje njene nadležnosti.

## **AMANDMAN 2**

„Član 4 briše se“.

**Vlada ne prihvata Amandman 2.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 2 predlaže se brisanje člana 4, odnosno brisanje odredbe koja se odnosi na obavezu Agencije da u prikupljanju podataka primjenom sredstava i metoda propisanih Zakonom, postupa u skladu sa načelom srazmjernosti - uz obrazloženje da je načelo srazmjernosti postavljeno preširoko i neprecizno u svom značenju jer ne određuje granice do koje se mogu ograničavati ljudska prava.

Odredbom člana 4 Predloga zakona srazmjernost u prikupljanju podataka uspostavljena je kao jedno od osnovnih načela u radu Agencije. Primjena ovog načela obezbijeđena je drugim odredbama Zakona, naročito po pitanju izbora, odnosno primjene sredstava i metoda prikupljanja podataka.

Sredstva i metodi prikupljanja podataka u Zakonu su taksativno nabrojani, a shodno odredbama važećeg Zakona (član 11 stav 1, član 13) Agencija primjenjuje složenija sredstva i metode ako podatke nije moguće pribaviti primjenom jednostavnijih ovlašćenja, kojima se manje zadire u ljudska prava, kao i ukoliko bi njihova primjena zahtijevala nesrazmjeri rizik ili ugrožavanje života i zdravlja ljudi.

Uspostavljanje, na zakonskom nivou, načela srazmjernosti obavezuje Agenciju da u svom radu pažljivo odvaga način prikupljanja i obim podataka koji je neophodan za ostvarivanje legitimne svrhe, tako da prihvatanje Amandmana 2 ne bi predstavljalo unaprjeđenje pravnog okvira djelovanja Agencije.

## **AMANDMAN 3**

„Član 5 stav 4 briše se.“

Vrši se prenumeracija ostalih članova.“

**Vlada ne prihvata Amandman 3.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 3 predlaže se brisanje odredbe člana 5 stav 4 kojom je propisano da u slučaju kada postoji vjerovatnoća da građanin, koji nije dao izričitu saglasnost za razgovor sa ovlašćenim službenikom Agencije, raspolaže obavještenjima značajnim za nacionalnu bezbjednost, Agencija može zatražiti od policije da sa građaninom obavi razgovor uz učešće ovlašćenog službenika Agencije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi.

Izmjene i dopune Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost predložene su u cilju unaprjeđenja pravnog okvira djelovanja Agencije i jačanja njenih kapaciteta na način koji korespondira sa rješenjima zastupljenim u uporednom zakonodavstvu u ovoj oblasti u zemljama članicama NATO, čija su rješenja u najvećoj mjeri korišćena u pripremi Predloga zakona, rukovodeći se vitalnim nacionalnim bezbjednosnim interesima.

U tom smislu, princip dobrovoljnosti u prikupljanju podataka od građana na način predložen u stavu 4 člana 5 se ne obesmišljava, već predstavlja izuzetak kada je građanin dužan da se zbog obavljanja zadatka Agencije (u cilju zaštite interesa nacionalne bezbjednosti), samo odazove pozivu policije. U tom slučaju građanin ima sva prava koja obezbeđuje Zakon o unutrašnjim poslovima (član 50) i podzakonski akti za njegovo sprovođenje a, između ostalog, nije dužan da pruži traženo obavještenje.

Zaštita interesa nacionalne bezbjednosti podrazumijeva angažovanje različitih subjekata u sistemu bezbjednosti, u skladu sa njihovim nadležnostima i ovlašćenjima, zbog čega je Zakonom predložena mogućnost pružanja pomoći Agenciji od strane policije u skladu sa propisima o unutrašnjim poslovima. To podrazumijeva i zaštitu prava građana na način propisan Zakonom o unutrašnjim poslovima.

### **AMANDMAN 4**

„Član 7 briše se.“

**Vlada ne prihvata Amandman 4.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 4 predlaže se brisanje odredbe člana 7 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, kojom je propisana izričita obaveza Agencije da zaštititi identitet tajnog saradnika.

Zaštita identiteta tajnog saradnika i drugih izvora informacija jedna je od osnovnih obaveza svih obavještajno bezbjednosnih službi.

Odredba člana 7 predstavlja razradu člana 10 stav 2 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost kojom je propisano da se saradnja Agencije (sa crnogorskim državljanima i strancima) zasniva na principima dobrovoljnosti i tajnosti.

## **AMANDMAN 5**

„Član 8 stav 3 stav 6 mijenja se i glasi:

„Prikupljanje podataka primjenom sredstava i metode iz člana 9 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona, odobrava se za period do tri mjeseca i može biti produžavano na način iz st. 1, 3 i 4 ovog člana, još tri puta u trajanju od po tri mjeseca.

**Vlada ne prihvata Amandman 5.**

### **Obrazloženje**

Amandman 5 odnosi se na tajno prikupljanje podataka praćenjem i osmatranjem uz korišćenje tehničkih sredstava za audio, video i druge oblike tehničkog dokumentovanja. Amandmanom se predlaže da ovo sredstvo i metoda tajnog prikupljanja podataka može biti odobravano po propisanoj proceduri (odobrenje predsjednika Vrhovnog suda na predlog direktora Agencije) do tri mjeseca, odnosno produžavano još tri puta po tri mjeseca.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost predloženo je da se prikupljanje podataka tajnim praćenjem i osmatranjem uz korišćenje tehničkih sredstava za audio, video i druge oblike tehničkog dokumentovanja odobrava za period do tri mjeseca, kao i da može biti produžavano do postizanja legitimne svrhe radi koje je odobreno.

Prikupljanje podataka tajnim praćenjem i osmatranjem uz korišćenje tehničkih sredstava za foto dokumentovanje, kao i za audio, video i druge oblike tehničkog dokumentovanja odnosi se na jednokratnu aktivnost, koja može biti realizovana u okviru odobrenog roka. Tajno praćenje i osmatranje uz korišćenje tehničkih sredstava za dokumentovanje primjenjuje se na otvorenom i javnom prostoru, s krajnjim ciljem prikupljanja podataka iz djelokruga rada Agencije, zbog čega je opravdan predlog za njegovu primjenu do postizanja legitimne svrhe radi koje je odobreno.

Uporedno zakonodavstvo zemalja članica NATO ne sadrži odredbu kojom je, u ukupnom trajanju, ograničeno vrijeme primjene TPO, već je u tom dijelu osnovna odrednica postizanje svrhe radi koje je ovo sredstvo i metoda odobreno. Po pitanju lica ovlašćenog za odobravanje primjene TPO zakonska rješenja se razlikuju (direktor, nadležni sud), u zavisnosti od vrste tehničkog dokumentovanja. Uz to, ova vrsta aktivnosti ANB podlježe svim kontrolnim mehanizmima.

## **AMANDMAN 6**

„Član 18 stav 2 briše se.“

Vrši se prenumeracija članova.

**Vlada ne prihvata Amandman 6.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 6 predlaže se brisanje odredbe člana 18 stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, kojom se vrši brisanje tačke 6 člana 26 stav 1 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost. Tačkom 6 člana 26 Zakona o ANB propisano je da direktor Agencije podnosi Vladi predlog za oslobođanje službenika Agencije obaveze čuvanja tajne prilikom vođenja odgovarajućih postupaka pred nadležnim državnim organima.

Ovo zakonsko rješenje, definisano Zakonom o ANB iz 2005. godine - prije donošenja Zakona o tajnosti podataka (2008. godine), u suprotnosti je sa Zakonom o tajnosti podataka. Odredbom člana 60 Zakona o tajnosti podataka propisano je ovlašćeno lice i postupak oslobođanja od obaveze čuvanja tajnog podatka. Zbog toga je predloženo brisanje tačke 6 člana 26 stav 1, radi usklađivanja sa Zakonom o tajnosti podataka.

### **AMANDMAN 7**

Poslije člana 24 dodaje se novi član koji glasi:

"Agencija je dužna da u godišnjem izvještaju koji dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore koje vrši parlamentarnu kontrolu Agencije za nacionalnu bezbjednost u posebnom dijelu dostavi informacije o službenicima protiv kojih je vođen disciplinski postupak.

Vrši se prenumeracija ostalih članova."

**Vlada prihvata Amandman 7.**

### **AMANDMAN 8**

"U članu 25, poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

Agencija je dužna da u godišnjem izvještaju koji dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore koje vrši parlamentarnu kontrolu Agencije za nacionalnu bezbjednost u posebnom dijelu dostavi informacije o imovini službenika Agencije koja je tajna."

**Vlada ne prihvata Amandman 8.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 8 predlaže se dopuna Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost dodavanjem, u članu 25, novog stava kojim bi bila propisana obaveza Agencije da u godišnjem izvještaju koji dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore koje vrši parlamentarnu kontrolu Agencije za nacionalnu bezbjednost, u posebnom dijelu dostavi informacije o imovini službenika Agencije.

Zakonom o Agenciji za nacionalnu bezbjednost (Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ANB iz 2011. godine), u članu 37a propisano je da Agencija vodi evidenciju imovine službenika, kao i da sadržaj imovinskog kartona propisuje direktor Agencije.

U skladu sa navedenom zakonskom odredbom, 2012. godine, direktor Agencije donio je Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije imovine službenika ANB kojim je, između ostalog, propisano da se evidencija imovine službenika vodi u svrhu vršenja parlamentarnog nadzora nad radom Agencije, kao i da se unos i ažuriranje podataka vrši na godišnjem nivou.

Navedeni Pravilnik se u Agenciji dosljedno primjenjuje, uz obavezno sproveđenje organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu ličnih podataka sadržanih u evidenciji imovine službenika.

Propisivanje zakonske obaveze da Agencija, uz godišnji izvještaj o radu, u posebnom dijelu dostavi informaciju o imovini svih službenika Agencije je necjelishodna. To ne osporava mogućnost nadležnom radnom tijelu Skupštine da, u skladu sa zakonom, zatraži i dobije od ANB poseban izvještaj po pojedinim pitanjima, pa i po pitanju imovine službenika, te na taj način ostvari uvid u podatke koji mu mogu biti od značaja u domenu ispunjavanja svojih nadležnosti.

### **AMANDMAN 9**

Poslije člana 26 dodaje se novi član koji glasi:

“U članu 43 stavu 4, riječi “ukoliko se time ne ugrožava nacionalna bezbjednost” brišu se i stavlja tačka.

Stav 5 mijenja se i glasi „Agencija je dužna na zahtjev Odbora dostavi podatke o identitetu saradnika Agencije, službenika Agencije sa prikrivenim identitetom i drugih lica koja sarađuju sa Agencijom.“

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi: „Agencija je dužna da na zahtjev jednog člana radnog tijela Skupštine Crne Gore koje je nadležnog za kontrolu rada Agencije dostavi podatke i informacije iz djelokruga rada Odbora.

Dosadačnji članovi 27 i 28 postaju članovi 28 i 29.“

**Vlada ne prihvata Amandman 9.**

### **Obrazloženje**

Amandmanom 9 predlaže se izmjena i dopuna člana 43 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost koji se odnosi na parlamentarnu kontrolu rada Agencije koju vrši Skupština Crne Gore preko nadležnog radnog tijela - Odbora za bezbjednost i odbranu.

Parlamentarna kontrola rada Agencije i drugih organa i institucija koje se bave poslovima bezbjednosti i odbrane uređena je Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao posebnim zakonom, kao i poglavljem VI Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost.

Članom 43 stav 4 Zakona o ANB, čija se izmjena i dopuna predlaže, propisano je da je Agencija dužna da, na zahtjev nadležnog radnog tijela, dozvoli uvid u postupak nadzora (MTN), ukoliko se time ne ugrožava nacionalna bezbjednost. Amandmanom 9 predloženo je brisanje dijela odredbe: "ukoliko se time ne ugrožava nacionalna bezbjednost", što bi u

određenim okolnostima, moglo ugroziti izvršenje zadataka Agencije koji su u toku. U tom slučaju bi štetne posljedice po nacionalnu bezbjednost mogle biti većeg obima od posljedica koje bi nastale zbog odlaganja vršenja uvida u postupak primjene mjera tajnog nadzora od strane nadležnog radnog tijela Skupštine, zbog čega nije opravdana potreba mijenjanja postojeće zakonske norme.

Amandmanom 9 predlaže se izmjena stava 5 člana 43 na način da je Agencija dužna da, na zahtjev Odbora, dostavi podatke o identitetu saradnika, službenika Agencije sa prikrivenim identitetom i drugih lica koja sarađuju sa Agencijom. Kao što je navedeno u obrazloženju mišljenja na Amandman 4, Agencija je dužna da zaštitи identitet tajnih saradnika i drugih lica koja predstavljaju izvore saznanja. Izmjena stava 5 člana 43 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost na predloženi način negativno bi se odrazila na efikasnost angažovanja operativnih kapaciteta Agencije u prikupljanju podataka na način kojim se ne zadire u ljudska prava i slobode građana.

Amandmanom 9 predlaže se i dopuna člana 43 dodavanjem novog stava kojim bi se propisalo da je Agencija dužna da, na zahtjev jednog člana radnog tijela Skupštine Crne Gore koje je nadležno za kontrolu rada Agencije, dostavi podatke i informacije iz djelokruga rada Odbora. Kao što je navedeno, parlamentarna kontrola rada Agencije uređena je Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao posebnim zakonom i Zakonom o ANB, tako da ovaj pravni okvir daje mogućnost primjene veoma širokog spektra mehanizama za kontrolu rada Agencije od strane Odbora, kao nadležnog radnog tijela Skupštine Crne Gore.

